

A farsang keresztény szemmel

A „farsang” szó eredete a bajor-osztrák „*Fasching*” szóból származik. Ez a szó eredetileg az ünnepi ivásra és mulatozásra utalt, és a böjti időszak előtti utolsó lakomákra vonatkozott. A farsang a vízkereszttől hamvazószerdáig tartó időszak neve, amelyhez mulatságok, bálók és télűző szokások kapcsolódnak. A farsangi időszaknak utolsó napjaiban rendezik meg a karneválokat. A legismertebb karneválók: Olaszországban a velencei karnevál, Brazíliában a riói karnevál és az Egyesült Államokban a new orleansi *Mardi Gras*, látványos felvonulásokkal, jelmezekkel és maszkokkal.

A karnevál szó a latin *carnelevarium* szóból származik, ami a hús eltávolítását jelenti. Ez az ünneplési időszak abból ered, hogy a hathetes nagyböjt előtt el kellett fogyasztani az összes megmaradt húst és állati eredetű terméket, például tojást, tejszínt és vaját. A II. Vatikáni Zsinat (1962–1965) előtt, a nagyböjt és böjt általában sokkal szigorúbb volt a katolikus egyházban mint most. Mivel a XX. századig a hűtőszekrény még nem vált általánossá, az egyház által akkoriban tiltott ételek megromlottak. Ahelyett, hogy elpazarolták

volna őket, a családok elfogyasztották azt, amijük volt, és segítettek másoknak ebben az ünnepi hangulatban.

Mind a farsangi időszak, mind a karneválok a katolikus életmód által alakultak ki. Az ünneplés és a falatozás külsősége mellet a farsangnak van lelki üzenete is. A farsang a hálaadás időszaka, amikor örömről és közösségi életünkről hangszólhatunk, de tudatosan készülhetünk a nagybőjt befelé forduló időszakára is. Az öröm nem csak az embernek fontos hanem Istennek is. Az evangélium szó nem jelent mást mint örömhírt. A Szentírás több helyen buzdít minket az öröm megélésére. Igaz, hogy ez az öröm elsősorban az Úrban és Istenben kell legyen, de nem zárja ki az öröm külső megnyilvánulását sem. „Örüljete az Úrban mindenkor! Ismét mondom: örüljete!” (Filippi 4:4) – mondja nekünk Szent Pál. Az öröm és közösségi ünneplés nemcsak a belső életre van hatással, hanem a környezetünkre is, fényt hozva a sötétségbe: „Ti vagytok a világ világossága. (...) Ugyanígy a ti világosságotok is világítson az embereknek, hogy jótetteiteket látva dicsőítsék mennyei Atyátokat!” (Máté 5:14-16). Örülni bárhol lehet. Meglehet élni a farsangi időszak keresztény örömét anélkül, hogy részt vennénk a riói vagy a velencei karneválokon. A farsangi időszakot egyéni vagy családi körben többféleképpen is megélhetjük keresztény szemmel.

Használjuk ezt az időszakot arra, hogy együtt örüljünk és hálát adjunk Istennek a közösségért és az életünk örömeiért. Szervezhetünk közös vacsorát, társasjáték estet vagy akár jelmezes délutánt, akár a szűk családi körben is. Ennek a gyerekek fognak a legjobban örülni. Adhatunk rászorulóknak vagy segíthetünk közösségi programok szervezésében. Fokozatosan alakíthatjuk ki azt az önmegtagadási gyakorlatot, amely segít a lelki növekedésben.

Fontos, hogy a farsangi vidámság ne legyen öncélú, hanem Isten dicsőségét is szolgálja. Ahogy Szent Pál mondja: „Akár esztek, akár isztok, akármit tesztek, tegyetek mindent Isten dicsőségére!” (1Kor 10,31). Legyen a farsang igazi keresztény öröm forrása! Zsolt atya és magam nevében áldott farsangi időszakot kívánunk mindenkinek!

Vánkos Alexandru segédlelkész

Ferenc pápa februári imaszándéka Papi és szerzetesi hivatásokért

Imádkozzunk, hogy egyházi közösségünk örömmel és nyitottsággal fogadja azoknak a fiataloknak a vágyait és kérdéseit, akik hívást éreznek Krisztus szolgálatára a papságban vagy a szerzetesi életben.

Forrás: jezsuita.hu

A 2025-ös szentév logója az olasz Giacomo Travisani alkotása.

A logó négy jelképes alakot ábrázol, amelyek a világ négy sarkából származó emberiséget jelképezik. Mindegyikük átöleli az előtte lévő, hogy jelezze a szolidaritást és a testvériséget, amelynek egyesítenie kell a népeket.

Az első közülük a keresztet öleli át, a kereszthez kapaszkodik. A kereszt nemcsak a hit jele, hanem a reményé is, melyet soha nem adhatunk föl, mert mindig szükségünk van rá, különösen a legnagyobb szükség idején. Az alatta zúgó hullámok azt jelképezik, hogy az élet zarándokútja nem mindig halad nyugodt vizeken. Gyakran a személyes körülmények és a világ eseményei még erősebbé teszik a reményre szóló felhívást. Ezért a kereszt alsó része megnyúlva horgonnyá válik, és így uralkodik a hullámok felett. A horgonyt gyakran használják a remény metaforájaként. A kép szerint a zarándok útja nem egyéni ügy, hanem közösségi kérdés, amely egy növekvő dinamizmus jegyeit viseli magán, amely egyre inkább a keresztre irányul. A kereszt nem statikus, hanem dinamikus, az emberiség felé hajlik, mintha találkozna vele, és nem hagyná magára, hanem a jelenlét bizonyosságát és a remény biztonságát kínálja. A logót a 2025-ös jubileumi szentév jelmondata öleli körbe: A remény zarándokai.

(Forrás: varad.org)

Soron következő eseményeink

IDŐPONT	ESEMÉNY	HELYSZÍN
Február 1.	Szerzetesek Világnapja	Székesegyház
Február 2.	Gyertyaszentelő Boldogasszony	Templomunk
Február 3.	Balászáldás	Templomunk
Február 5-től	Elváltak és gyászolók lelkipogondozása	Zarándokház
Február 6.	Missziós nap román nyelven	Kapucinus templom
Február 11.	Betegek kenetének kiszolgáltatása	Székesegyház
Február 9-16.	Házasság Hete	Templomok
Február 10.	Szentségimádási óra a családokért	Templomunk
Február 14-16.	Hívások nyomában verseny	Szt. László Iskola
Február 16.	Jubiláns házaspárok (2024-ben) megáldása	Székesegyház
Február 21.	Boldog Bogdánffy Szilárd vespérás	Székesegyház
Febr 28-Márc 2	Jegyeskurzus	Zarándokház
Március 5.	Hamvazószerda	Templomunk
Március 8.	Ifjúsági lelkinap	Püspöki Palota
Március 9.	Böcskei László püspök úr lelkipásztori látogatása	Templomunk
Március 25.	Gyümölcsoltó Boldogasszony	Templomunk
Március 28-30.	Férfiak zarándoklata Medjugorjeba	Medjugorje
Március 29.	Lelkinap házaspároknak	Zarándokház
Március 29-30.	24 óra az Úrért	Templomok

Érdeklődni a Pasztorális Irodán - Tel.: 0757 061 859

Betegek Világnapja

Február 11-én lesz a székesegyházban a betegek kenetének közösségi kiszolgáltatása. Jelentkezni lehet a sekrestyében vagy a plébániai irodán.

A betegek kenete a Katolikus Egyház hét szentségének egyike, mely kifejezetten a betegeknek szól.

Ez a szentség nem egyenlő az „utolsó kenettel”, mivel nemcsak haldoklóknak szolgáltatható ki, hanem bármely hívőnek, aki komoly betegségben szenved. A betegek kenetét egy személy élete során többször is felveheti, ha gyógyulása után újra megbetegszik, betegsége továbbra is fennáll, vagy állapota súlyosbodik.

Ez a szentség az ember életét, testi-lelki javát szolgálja, a Szentlélek kegyelmét közvetítve a betegnek. Ez a kegyelem:

- a beteg ember szenvedéseit egyesíti Krisztus szenvedéseivel;
- megerősíti a beteget, hogy bátran és békésen viselje el a betegség vagy öregkor szenvedéseit;
- az egészséget is helyreállíthatja, ha az elősegíti a beteg ember üdvösségét;
- megadja azon bűnök bocsánatát, amelyeket a bűnös igazán megbán, csak nem volt lehetősége meggyónni;
- és felkészíti a beteg embert az örök életre.

KI VEHETI FEL A BETEGEK KENETÉT?

- Mindazok a hívek, akik betegségük, vagy idős koruk miatt súlyosan gyengélkednek.
- Mindazok, akik a megszentelő kegyelem állapotában vannak, vagyis előzőleg gyóntak és áldozáshoz járulhatnak.
- A szentség megismételhető, ha a beteg a szentség felvétele után meggyógyult és később újra beteg lett, de megismételhető ugyanabban a betegségben is, ha a beteg állapota rosszabbra fordul.
- Sebészeti beavatkozás, vagy terápia előtt a szentkenet feladható, valahányszor súlyos betegség miatt operálják, vagy kezelik a beteget.
- Idősek is felvehetik a betegek kenetét, ha erejük fogytán van, még ha nincs is különösebb veszélyes betegségük.

A SZENTSÉG KISZOLGÁLTATÁSA

A szentség kiszolgáltatója a pap, aki kezét a beteg fölé helyezi, majd a betegek olajával megkeni homlokát és két kezét, miközben az egyház által előírt imádságot mondja.

A betegek kenete egyénileg és közösségileg, nagyszámú résztvevő esetén is kiszolgáltatható.

A vonalak tovább élnek...

Az elmúlással szembesülni – ahogy az időnk telik – egyre gyakoribb feladat. A megfoghatatlanban kapaszkodót keresünk, mert az elválás nehéz. Igazoljuk – talán csak önmagunknak –, hogy még maradt itt valami az eltávozottból.

Amikor Sólyom Lajos grafikusművészre gondolok, ezzel igazolom a „halhatatlanságát”: a vonalak tovább élnek. Életrajzát ő maga rajzolta meg pályafutása során. Nagyvárád volt az élete és ezt rajzolta meg. Kezdetben a *Fáklya* c. napilap hasábjain, amelynek tördelőszerkesztője és grafikusa volt. Aztán a vonalak tovább éltek és kötetté álltak össze. Impon Iren újságíró Váradról szóló jegyzetei mellett élni kezdtek a vonalak és megszületett a *Várad tollrajzok* c. könyv.

Sólyom Lajos
1935–2024

Nyomdászként, mint mesteremre tekintek rá. A pontosság, precizitás, igényesség mestere volt. A közös munkák szakmailag és emberileg erősítettek, formáltak. Tanúja lehettem, ahogy az ideje telt, a tere szűkült. Miniaturákat rajzolt, megfeythetetlen pontossággal, türelemmel. És ezek az apró vonalak is tovább élnek...

Utolsó rajzainak egyikén a nagyvárád-újvárosi Szent László-templom látható. Ez a rajz ott van sokunk falán, 2024-ben házszenteléskor ezt kaptuk ajándékba.

A vonalak tovább élnek... és az emléked is sokunk szívében! Nyugodj békében, Lali bácsi.

Voiticsek Ilona

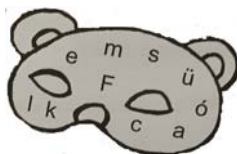
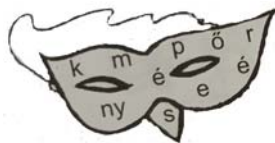

Fotó: vi.

Itt a farsang, áll a bál...

Gazdag Erzsí vidám farsangi versének kezdő sorával köszön-telek, jelezve, hogy beköszöntött az év legvidámabb része: a **farsang**. Az évenként ismétlődő időszak az álarcosbálok és jelmezes felvonulások színes ideje, mely **vízkereszt** napjától (január 6.) **húshagyó keddig** (a húsvétot megelőző negyven-napos **nagyböjt kezdetéig**) tart.

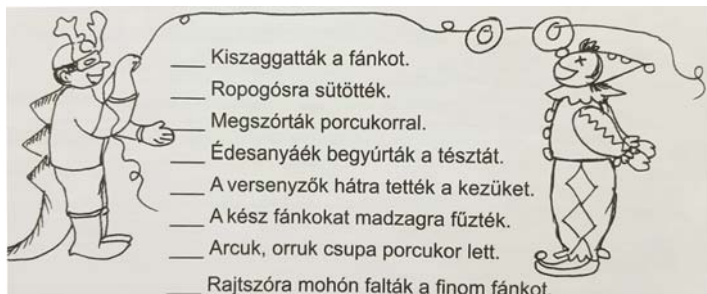
Az álarcok és a maszkok adta „névtelenség”, illetve „arc-talanság” bátrabbá teszi az embereket, így biztosítva a felsza-badult mulatozást. Kitaláld, kiket rejtenek a rajzos maszkok?

A **téltemetés** az egyik legismertebb falusi farsangi népszokás, amely a tavasz közeled-tét jelzi. Az emberek felöltöztettek egy szalma-bábut, amit sok tréfa és móka közepette égettek el. Voltak olyan települések, ahol a tél és a tavasz küzdelmét játszották el a jelmezekbe bújt szereplők. Vajon ki lett a győztes? Termé-szetesen a tavasz. A tél pedig elbujdosott székelyében.

A farsangi időszak végén a maskarába (jelmezbe) bújt emberek házról házra jártak, adományokat gyűjtöttek és köszöntőket mondtak. A farsangot záró három napot (farsang vasárnap, farsang hétfő és húshagyó kedd) „**farsang farkának**” is nevezik. Ezek a felszabadult mókázás igazi napjai. **Húshagyó kedd** a farsang utolsó napja, amikor még nagyot lehet mulatozni és lakomázni.

Biztos ismered a **karnevál** kifejezést. A carnevale szó a latin „carne” (= hús) szóból és a „levare” vagy „vale” (=elhagy/~isten veled) szavakból származik. Jelentése: „búcsúzás a hústól”, hiszen a farsang után kezdődik a 40 napos böjt. Régen egészen húsvétig nem ettek húskételeket, sem zsírt. No, de addig süssük meg az elmaradhatatlan fánkot, és játsszunk egy jót! Számozd meg a fánkevő-verseny eseményeit!

Vidám farsangi napokat kívánok!

Tankó Veronika-Zita

A Szent László-templom felújítása

Templomunk felújítása során, a szentély külső vakolatának eltávolítása után láthatóvá vált egy boltív, amely az 1991-es renoválás alkalmával is megmutatkozott. Akkor, a *Bihari Napló* 1991. november 24-i számában Péter Zoltán eredt a rejtély nyomába és a következőket írta:

„(...) közvetlenül az emléktábla alatt, előtűnt egy befalazott ajtónyílás. Jól kivehető volt a téglából kirakott szemöldöke, valamint a téglák közötti kötések hiánya az egykori ajtókeret mentén. Az ajtó, szélessége (0,90 m) alapján, nem lehetett főbejárat, de bejáratnak itt a keletre néző szentély falán egyébként sem volt keresnivalója.

A magyarázatot erre a meglepő felfedezésre talán a templom és a soha el nem készült székesegyház építéstörténetében kell keresnünk. Mint köztudott, városunk első ideiglenes székesegyházát Benkovich Ágoston püspök építtette. Utóda, Csáky Imre (1702–1732) 1726-tól a Szálkapusztán kezdett építkezni, előbb püspöki palotát, majd székesegyházat is. Ezzel párhuzamosan a kialakulóban levő Újváros központjában az 1720-as évektől plébániatemplom építésébe kezdett. Ez volt a mai Szent László-templom. A fennmaradt gyér adatok közül érde-

mes megjegyezni, hogy a szentély 1732-re készült el, míg a hajó építése tovább tartott. Csáky püspök utóda, Okolicsányi János (1734–1736) már nem folytatta a szálkapusztai székesegyház építését, csak a Szent László-templomét. Nevéhez fűződik, hogy »a szentélyt újjáalakítani kezdte«. Hogy ez a tömör megfogalmazás mit rejt, arra ma már nehéz lenne válaszolni. Okolicsányi János halála után a püspöki székre Csáky Miklós (1737–1747) került, aki 1737-től új székesegyházat akart építeni, ezért tárgyalásokat folytatott Fortunato di Prati olasz építésszel. Az építész halála után Vépi Máté pálos szerzeteshez fordul, hogy »legalább tervezze meg az új székesegyházat – vagy ha nem, akkor a mostanit restauráltathassa vele...«. Itt kapcsolódik egybe a két építkezés, mivel a »mostani« székesegyház a Szent László-templom volt, ahol más források szerint is Csáky Miklós püspök az Okolicsányi által újjáalakítani kezdett szentélyt folytatta, s ezzel 1741-ben már el is készült. Valószínű, hogy miután eldőlt, hogy az új székesegyházból nem lesz semmi, Csáky Miklós püspök, aki amúgy sem volt megelégedve a Szent László-templom építésével, »igyekezett változtatni a templomon«. E változtatás során – ha már meg nem tették Okolicsányi püspök idejében – falazhatták be a most napfényre került ajtót. Hogy ezen kívül milyen változtatásokat, bővítéseket folytattak az időközben székesegyházzá előlépetett templomon, arra az általunk ismert kevés dokumentum alapján nehéz válaszolni.”

- 2025. február 3–9. között a Mária Rádió a **nagyvárad-i orsolyita Szent Anna-templomból** közvetíti a szentmiséket, hétfőtől szombatig reggel 8, vasárnap délután 18 órától.
- Plébániánk **zarándoklatot** szervez férfiak részére **Medjugorjeba**, 2025. március 28–30 között. Várjuk a jelentkezőket a plébánián!
- 2025 márciusától **bérmálkozókat** toborzó csoport indul, akik időnkénti találkozók alkalmával elkezdik készülését a 2026-os bérmálkozásra. Jelentkezés a plébánián vagy a sekrestyében.
- A székesegyházi plébánia március 14-én **Mátraverebély-Szentkútra** szervez autóbusszos **zarándoklatot**, jelentkezni a székesegyházi plébánián lehet.
- **Utolsó útjára kísértük** január 8-án † Serestyén szül. Czenk Terézia, 10-én † Dohor István, 14-én † Horti szül. Hédervári Jutka-Erzsébet, 16-án † Gogan Károly, 20-án † Pleiner szül. Tibori Irén, 26-án † Pantea Eszter, 28-án † Máté Imre testvéreinket.

A SZENTMISE OLVASMÁNYAI

Február 2. URUNK BEMUTATÁSA (GYERTYASZENTELŐ BOLDOG-ASSZONY): Mal 3,1-4 v. Zsid 2,14-18 – Lk 2,22-40 v. Lk 2,22-32

Február 9. Évk. 5. vasárnap: Iz 6,1–2a. 3–8 – 1Kor 15,1–11 – Lk 5,1–11

Február 11. A Lourdes-i Boldogságos Szűz Mária. Betegek Világnapja:
Ter 1,20–2,4a – Mk 7,1–13

Február 16. Évk. 6. vasárnap: Jer 17,5–8 – 1Kor 15,12. 16–20 –
Lk 6,17. 20–26

Február 23. Évk. 7. vasárnap: 1Sám 26,2. 7–9. 12–13. 22–23 –
1Kor 15,45–49 – Lk 6,27–38

A havilapot szerkeszti a Nagyvárad-Újvárosi Szent László Római Katolikus Plébánia.
410209 Nagyvárad, Primăriei utca 9. Telefon: 0259/431-652. www.szentlaszloplebania.ro
facebook: Nagyvárad-Újvárosi-Szent-László-Római-Katolikus-Plébánia
Készült a nagyvárad-i Litera Print nyomdában.